

Anarcho-Biblioteka
Dobry pieróg to wywrotowy pieróg

Przygotowanie do akcji bezpośrednich

Seeds for change

PRZYGOTOWANIE DO AKCJI BEZPOŚREDNICH

Seeds for change
Przygotowanie do akcji bezpośrednich

tłumaczenie: kuba/spina, korekta: mo/spina na podstawie
Preparing for Action, Seeds for Change,
<http://www.seedsforchange.org.uk/prepareaction.pdf>

pl.anarchistlibraries.net

Spis treści

Role podczas akcji	3
Transport	3
Grupa solidarnościowa w okolicy komisariatu	4
Obserwator/ka grupy prawnej	4
Osoba do kontaktu z policją	4
Rzecznik/czka prasowy/a lub osoba do kontaktu z mediami	5
Pomoc medyczna	5
Grupa wsparcia	5
Osoby uczestniczące w akcji	6
Systemy wsparcia dla akcji	6
Grupa affinity	6
System kumpla/kumpelki (Buddy system)	7
Bezpieczeństwo osobiste podczas akcji – ochrona ciała i ubiór	8
Założ odpowiednią odzież	8
Nałóż kilka warstw	8
Usuń biżuterię	8
Zwiąż/skróć włosy i obetnij paznokcie	9
Najpotrzebniejsze rzeczy	9
Czego NIE zabierać	9
Skuteczne i bezpieczne akcje	9
Szkolenie	10
Grupy Affinity	10
Rozmowy z osobami bliskimi, z rodziny, pracy	10
Korzystanie z mediów	10
Podstawowe procedury/zasady akcji	11
Środki prawne	11

neofaszystów). Pamiętaj o mediach niezależnych, korzystanie z nich zwiększa szansę na to, że twoja wiadomość zostanie przekazana w takiej postaci jakiej chcesz!

Podstawowe procedury/zasady akcji

Jeśli organizujesz działania, opracowanie podstawowych procedur/zasad, może zapewnić wizję skutecznego działania. Jeśli bierzesz w czymś udział, podstawowe zasady/procedury (ale też ich brak) mogą pomóc ci zdecydować się na jakieś działanie lub wybrać metody.

Środki prawne

W przypadku wątpliwości należy skonsultować się z adwokatem czy adwokatką lub bardziej doświadczonymi osobami, aby uzyskać więcej informacji. Możesz też samodzielnie poszukać informacji w sieci – istnieje wiele stron z poradami tego typu.

Szkolenie

Jako kolektyw trenerski naturalnie polecamy szkolenia i warsztaty wymiany doświadczeń i umiejętności. Takie warsztaty to bezpieczne miejsce do nauki najważniejszych umiejętności i opracowania/odegrania scenariuszy. Po ich odbyciu, kiedy spotykacie się z realnymi sytuacjami, będziecie już mieć pomysł na to, jak się możecie czuć i jak zareagować.

Grupy Affinity

Zalecamy działanie jako grupy affinity. Z definicji takie grupy oferują wsparcie poszczególnych członków i członkiń – zarówno emocjonalne jak i fizyczne. Mogą być wykorzystane w systemach wsparcia akcji, takich jak wsparcie prawne. Dobrze przygotowane grupy affinity pozwalają także przeprowadzić skuteczne działania autonomiczne w trakcie większej akcji, w przypadku kiedy ta odchodzi od założonego scenariusza. Twoja grupa zapewnia, że masz co najmniej kilka osób, które rozumieją i akceptują twoje działania! Jeśli nie macie możliwości działania w grupie affinity, to sugerujemy chociażby działanie w systemie buddy.

Rozmowy z osobami bliskimi, z rodziny, pracy

Taka rozmowa może z góry zminimalizować uczucie izolacji i osamotnienia w podejmowanych działaniach. Znamy wiele historii ludzi, którzy martwili się o swoją pracę lub studia, a potem znaleźli oparcie i sympatię wśród nauczycieli/ek i pracodawców/czyń. To rozsądne, aby sprawdzić warunki zatrudnienia zanim podejmiesz działania, które mogą skończyć się aresztowaniem lub spotkają cię inne problemy, wynikające z twojej działalności.

Korzystanie z mediów

Media mogą być skutecznym sposobem na zapewnienie, że twój przekaz zostanie wysłuchany, a twoje działanie przekażą planowany komunikat. Nie masz gwarancji – nie wszyscy dziennikarze czy dziennikarki są wobec ciebie życzliwi, więc w przypadku korzystania z mediów głównego nurtu warto wcześniej zrobić ich przegląd. Obecność na miejscu akcji osób z mediów pozwala uniknąć przemocy ze strony policji, ochrony lub osób dookoła (np.

Niezależnie od rodzaju działania jakie planujesz podjąć, przygotowanie jest kluczem do sukcesu. Myślenie o tym, czego się spodziewać, co wziąć ze sobą i jakie role ludzie mogą pełnić jest zbyt często zanedbywane. Ważną częścią przygotowań jest świadomość, że podjęcie jakiegokolwiek działania, nawet jeśli jest spokojne i niekonfrontacyjne, może prowadzić do problemów z policją czy ochroną. Zawsze powinniście i powinnyście znać swoje prawa przed podjęciem działań, a nie zakładać, że nie zostaniecie aresztowani/e. Dobrze jest przygotować się wcześniej.

Role podczas akcji

Role wspomagające, które możecie podjąć, są niezbędne dla sukcesu akcji, i od nich zależy bezpieczeństwo osób w niej uczestniczących. Często te role nie są postrzegane jako szczególnie 'modne', w porównaniu choćby z podjęciem akcji bezpośredniej, ale powinny być cenione tak samo – bez nich działania mogłyby się nie odbyć.

Role wymienione tutaj zwykle występują podczas akcji, ale nie powinny być traktowane jako wzór dla wszystkich działań. Do różnych akcji będą potrzebne różne role i ważne jest, aby jako grupa myśleć o tym, jakie zadania trzeba zrobić (i co macie zamiar wykonać, aby być pewnymi, że akcja zostanie zrealizowana). Musi to się pojawić na wczesnym etapie planowania. Czasami ludzie mogą przyjmować więcej niż jedną rolę, np. obserwator/ka z grupy prawnej może również być kimś, kto udziela pierwszej pomocy, kontaktuje się z policją oraz z mediami. Kluczem do sukcesu jest upewnienie się, że wszystkie niezbędne role są obsadzone oraz, że każda osoba rozumie zakres swojego zaangażowania, jeszcze przed rozpoczęciem akcji. Ważne, aby żadna osoba nie brała na siebie zadania (wsparcia lub innej formy zaangażowania), którego nie jest w stanie wykonać.

Transport

Nie trzeba tu wiele tłumaczyć, sporo działań wymaga pojazdów, osób kierujących i czytających mapy. W większości przypadków wyznaczone osoby z prawem jazdy powinny unikać aresztowania, by móc odwieźć ludzi do domu.

Grupa solidarnościowa w okolicy komisariatu

Taka grupa powinna oczekiwać w bezpiecznym miejscu, z dala od działań, pod telefonem. Powinna posiadać wszystkie istotne informacje o każdej osobie z grupy – imię i nazwisko, osobę do kontaktu w sytuacji aresztowania itp. Do zadań grupy należy odbieranie telefonów od policji i od obserwatorów i obserwatorek prawnych oraz koordynowanie działań po aresztowaniu (na przykład śledzenie co dzieje się z aresztowanymi, kontakt z adwokatem, odbieranie ludzi z komisariatów po ich uwolnieniu). Członkowie i członkinie powinni mieć dostęp do środków transportu tak, aby łatwo dotrzeć do wszystkich posterunków policji w okolicy oraz wiedzę jak się do nich dostać. Mogą wziąć ze sobą przekąski, papierosy, wodę, cokolwiek czego ludzie mogą potrzebować po zwolnieniu z komisariatu.

Obserwator/ka grupy prawnej

Pozostaje na marginesie działań i jest odpowiedzialna za reagowanie na wezwania osób biorących udział w akcji, zwłaszcza w przypadku, gdy działania policji są nieuzasadnione lub dochodzi do aresztowań. Ważnym zadaniem jest wykonywanie szczegółowych notatek z interakcji z policją, w tym nazwisk i danych osób aresztowanych, numery odznak policyjnych, charakter wydarzeń, ich miejsce i czas. Pomocą ludziom zatrzymanym będzie ustalenie, na który posterunek policji ich zabrano i jakie postawiono im zarzuty. Aparat fotograficzny lub kamera wideo może być bardzo pomocna. Bycie obserwatorem czy obserwatorką grupy prawnej nie daje gwarancji uniknięcia aresztu.

Osoba do kontaktu z policją

Przekazuje informacje i żądania między policją a grupą. W idealnym przypadku osoba taka będzie artykułować i tłumaczyć żądania czy działania grupy, uspokajać ludzi, będzie potrafiła komunikować się dyplomatycznie z policją. Ponadto może próbować uspokajać sytuację w jak największym stopniu, aby uniknąć nadmiernej reakcji policji. Ważne jest, że grupa dała wysłannikowi/wysłanniczce do kontaktów z policją jasno określony mandat – czy osoba ta jest upoważniona do podejmowania decyzji w imieniu grupy? W większości przypadków nie są to osoby decyzyjne i nie podejmują decyzji za resztę, warto więc, aby policja zdawała sobie z tego sprawę od samego

Zwiąż/skróć włosy i obetnij paznokcie

Ponownie, to wynika ze zdrowego rozsądku. Unikaj przypadkowego zranienia siebie lub innych. Rozpuszczone włosy łatwo złapać i stają się przydatnym uchwytem dla policji lub ochrony!

Najpotrzebniejsze rzeczy

Miej ze sobą tyle wody i przekąsek, aby móc wykonać swoje działania i dodatkowo, w przypadku aresztowania, spędzić kilka godzin w areszcie policyjnym. Nie przynoś wody w butelkach szklanych, gdyż w przypadku ich rozbicia możesz się zranić, mogą być też zinterpretowane jako broń przez przeczulonych policjantów! Warto również pomyśleć o tamponach, najważniejszych lekach, szczególnie tych, które zażywasz codziennie, czymś do czytania, ulotce czy poradniku antyrepresyjnym (gdzie omówione są twoje podstawowe prawa na wypadek aresztowania oraz podany jest numer przyjaznego adwokata – zwykle rozdawane na masowych protestach), drobnych pieniądzach np. na rozmowy telefoniczne, przejazd autobusem lub taksówką itp.

Czego NIE zabierać

Noży (chyba, że są absolutnie niezbędne dla działania – nawet twój szwajcarski szczyrzyk może być uznany przez policję za broń ofensywną), narkotyków, obciążających nazw i adresów (pomyśl o książce adresowej w twoim telefonie komórkowym), kartek z podsumowaniem akcji, map z oznaczonymi miejscami, notatek itp. Jeśli jesteś aresztowany/a policja zapewne cię przeszuka i wszystko co znajdzie może wykorzystać jako dowody przeciwko tobie lub innym.

Skuteczne i bezpieczne akcje

Istnieją inne zalecenia, z których możesz skorzystać, aby twoje działania były bezpieczne i skuteczne:

Bezpieczeństwo osobiste podczas akcji – ochrona ciała i ubiór

Istnieje wiele rzeczy oczywistych i prostych, które można zrobić, by każdy element akcji bezpośredniej stał się bezpieczniejszy dla ciebie i twojej grupy. Większość z nich wynika ze zdrowego rozsądku:

Założ odpowiednią odzież

Jak powyżej – zdrowy rozsądek. Na przykład, jeśli bierzesz udział w akcji typu die-in (osoby protestujące leżą udając martwe) i planujesz bierne powstrzymanie prób przesunięcia twojej osoby, jest prawdopodobne, że policja lub ochrona może przeciągnąć cię po ulicy. Jeśli ubranie będzie zbyt cienkie lub będziesz ciągnięty/a leżąc na plecach, wtedy twoja skóra zetknie się z asfaltem... Teraz widzisz o co nam chodzi? Pomyśl o ubraniu, które będzie cię chronić i spełni funkcję praktyczną podczas akcji. Bezpieczne kieszenie na najważniejsze rzeczy mogą być naprawdę przydatne. Pamiętaj, że sznurki od kaptura, sznurowadła lub paski od spodni zostaną usunięte, jeśli cię aresztują, jeśli więc twoje spodnie spadają bez paska, to... pomyśl jeszcze raz!

Nałóż kilka warstw

Umożliwia to dostosowanie się do zmian pogody. Weź więcej ubrań niż potrzebujesz. Zawsze można coś zdjąć, jeśli jest ci zbyt gorąco, ale jeśli ich nie ma i jest zbyt zimno, to nic nie można zrobić. Są one również doskonałe jako wypełnienie w twoim plecaku, pozwolą ochronić szyję, kręgosłup i nerki przed potencjalnymi obrażeniami!

Usuń biżuterię

Zanim wyjdiesz z domu usuń wszystko, co może wywołać obrażenia twoje lub innych osób biorących udział w akcji. W trakcie wydarzeń, może nie być na to czasu lub o tym zapomnisz.

początku. Osoby te mogą ułatwić podjęcie decyzji, jak i spowolnić reakcję policji, poprzez działanie jako łącznik/czka, konsultując się ze wszystkimi działaczami i działaczkami, by następnie przekazać informację o decyzji policji. Tak jak w przypadku obserwatorów z grupy prawnej, także i te osoby są narażone na aresztowanie.

Rzecznik/czka prasowy/a lub osoba do kontaktu z mediami

Ułatwia interakcję pomiędzy grupą i wysłannikami mediów. Odpowiada za przygotowanie komunikatów prasowych i kontakty z mediami, na przykład by pozyskać konkretne media na miejsce akcji. Osoba ta powinna znać kwestie podejmowane przez grupę w ramach akcji i być w stanie mówić wyraźnie i jasno podczas spotkań z dziennikarzami czy dziennikarkami i przed kamerami telewizyjnymi. Praca osoby odpowiedzialnej za kontakt z mediami jest często podzielona na dwie różne role – pracę w tle (pisanie i wysyłanie komunikatów prasowych) oraz na miejscu akcji, jako rzecznik czy rzeczniczka.

Pomoc medyczna

Im więcej ludzi, którzy znają się na opiece medycznej w jakiegokolwiek formie, tym lepiej. W wielu rodzajach akcji dobrze jest mieć przynajmniej jedną osobę, która zna podstawy pierwszej pomocy. W przypadku dużej mobilizacji osoby udzielające pierwszej pomocy/ulicznej medycy powinni również wiedzieć, jak radzić sobie ze skutkami gazu łzawiącego.

Grupa wsparcia

Zapewnia bezpośrednio osobiste wsparcie dla osób aresztowanych. Takiej osobie może grozić aresztowanie, ale powinna dołożyć wszelkich starań, by go uniknąć. W zależności od charakteru działania oznacza to przynoszenie wody i zapasów żywności dla uczestniczących w akcji oraz utrzymanie morale i podawanie pełnych informacji. Aktywistki i aktywiści mogą być rozrzućeni na dużym obszarze, wówczas osoby ze wsparcia są potrzebne, by utrzymać ich w kontakcie i informować o ogólnych postępach ich działań. Mogą być również potrzebne do przenoszenia wiadomości i ułatwiać podejmowanie decyzji przez grupy. W przypadku działań związanych z blokadami

czy zakuwaniem najlepiej jest, aby co najmniej jedna osoba wspomagająca przypadała na każde dwie osoby ryzykujące zatrzymanie.

Osoby uczestniczące w akcji

To po prostu ludzie wykonujący rzeczywiste działania (wspinaczka, blokadki, sitting itp.). Powinny być technicznie przygotowane do wszystkiego, co zamierzają zrobić, ponadto wypoczęte, nakarmione i spokojne. Ostatni element tej listy jest bardzo ważny – to osoby, które będą grały rolę 'bohaterów' wszystkich działań, co zwykle wiąże się z dużym zespołem osób wspierających, które równie ciężko pracują w swoich mniej eksponowanych rolach.

Systemy wsparcia dla akcji

Grupa affinity

Zasadniczo jest to grupa ludzi, którzy są ze sobą w jakoś skoligaceni, są sobie bliscy. Znają swoje siły i słabości, wspierają się wzajemnie oraz biorą udział (lub zamierzają to zrobić) razem w akcjach czy kampaniach politycznych. Stanowią podstawę działań zbiorowych, albo samodzielnie, albo jako autonomiczne grupy w większych protestach.

Pojęcie grup affinity ma długą historię. Były tworzone jako struktury organizacyjne anarchistycznej armii w czasie hiszpańskiej wojny domowej, następnie z sukcesem stosowane w ostatnich trzydziestu latach w ruchach feministycznych, antynuklearnych, ekologicznych i sprawiedliwości społecznej na całym świecie: od dużej skali blokad bez użycia przemocy podczas okupacji elektrowni jądrowej w zagłębiu Ruhry w Niemczech w 1969 roku (30.000 osób) do najnowszych masowych protestów w Seattle, Waszyngtonie, Genui i Pradze. Sens ich stosowania i zalety zostały potwierdzone w przypadku wysokiego poziomu policyjnych represji. Ważnym aspektem bycia częścią grupy affinity jest wiedza, jak się działa w odniesieniu do kampanii lub podnoszonego zagadnienia. Należy mieć wspólny pomysł, oraz sprecyzowane oczekiwania – czego chcecie, indywidualnie i zbiorowo, od akcji, jakie przewidujecie wydarzenia, jakiego wsparcia będziecie potrzebować od innych, co możecie zaoferować innym. Zgoda co do pewnych podstawowych rzeczy ułatwia współpracę; spróbujcie odpowiedzieć sobie na pytania: na jaką aktywność i zaangażowanie emocjonalne jest gotowa każda z osób, jaki

jest wasz stosunek do przemocy, gdzie leżą wasze granice, czy możecie zażytkować aresztowania, jaka jest wasza ogólna polityczna perspektywa? Warto także pamiętać, by w trakcie przygotowań i samej akcji ściśle współpracować, poznawać siebie, uczyć się i działać razem.

System kumpla/kumpelki (Buddy system)

Buddying up/kumplowanie się oznacza zgodę na działania w małych grupach (zazwyczaj 2-4 osoby), które nawzajem się pilnują oraz dbają o swoje dobre samopoczucie. 'Kumplowanie się' powinno oznaczać pewność, że nie jesteś sam/sama na akcji. W takiej sytuacji jest mniej prawdopodobne, że ktoś się zgubi, jeśli na przykład zechce się zatrzymać z jakichkolwiek powodów. Buddy system to dobry pomysł, jeżeli przyłączacie się do większych akcji masowych lub działacie w ramach dużej grupy affinity. Kumple/kumpelki powinni:

- wiedzieć, czy inni/inne mają specjalne potrzeby np. medyczne,
- upewniać się, że kumpel/ka jest nadal z nimi, gdy grupa się porusza,
- sprawdzać, czy twoja koleżanka czy twój kolega ma się fizycznie ok, w razie potrzeby zorganizować jedzenie, picie, ciepłą odzież czy pomoc lekarską,
- być gotową/ym, by odejść z kumplem, jeśli ten z jakiegokolwiek powodu chce opuścić miejsce akcji,
- mieć oko na stan emocjonalny osób z grupy i spróbować je uspokoić czy pocieszyć w razie potrzeby,
- zgłosić się do pomocy prawnej, jeżeli twój kumpel/ka zostanie aresztowany/a – znać niezbędne dane osobowe,
- zgłosić się do osób obserwujących protestu czy akcję lub osób udzielających pierwszej pomocy, jeśli ktoś z grupy buddies zostanie ranny.

To co napisaliśmy może wydać ci się zbyt formalne lub uciążliwe. W rzeczywistości tak nie jest – to po prostu sposoby na upewnienie się, że o nikim nie zapomnicie podczas akcji, i że każda osoba ma towarzysza lub towarzyszkę, która o nią dba.